

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема

„Принципи в клавирната педагогическа система от края на XIX и
началото на XX век в България”

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

по 1.3. Педагогика на обучението по...

на Нона Бориславова Кринчева

редовен докторант на Югозападен университет „Неофит Рилски“

от проф. д-р Иванка Влаева

Дисертацията на Нона Кринчева се фокусира върху актуална и като цяло неизследвана тема, представяща създаването, утвърждаването и използването на принципите на клавирната педагогическа система от края на XIX и началото на XX век в България. Едновременно с това дисертантката търси и съвременната рефлексия на тези принципи, като доказва тяхното важно значение и приемственост в клавирното обучение. В днешната ситуация на културна множественост и многопосочни взаимодействия подобно изследване посочва модел на културно развитие, който е полезен за разбирането на съвременното развитие на смесвания и хибридни резултати в педагогиката и изкуството. То е и резултат от историческо и културологично изследване, но и от наблюдения и дългогодишен опит в практиката на Нона Кринчева.

Дисертационният труд се състои от 216 страници, от които 189 основен текст, изложен в увод, три глави и заключение. Приложенията включват 3 интервюта и документален материал с концертни програми (8 броя). Библиографията се състои от 82 заглавия на кирилица и на латиница. Изследваният материал е представен и систематизиран много ясно и логично.

Дисертацията изследва детайлно важна тема за клавирната педагогика в България. В увода се представят обектът, предметът, целта, задачите и методите на изследване. Според целта на изследването се определят характеристиките на клавирната педагогика в България в сложен исторически контекст, но и се наблюдава връзката между нея през посочения период с тази, която я предхожда, и нейното по-късно развитие, като се търси съпоставка между тях.

От така посочената цел произтича и организирането на дисертационния текст в следващите три глави. В първата се определят условията, в които се оформя и развива българската клавирна педагогика в края на XIX и началото на XX век в България, с много важни акценти и изводи за: новия тип градска култура с характерна икономическа и социалната среда; основните градски средища, където се внедрява клавирното изкуство; пътищата за разпространение и функциите на инструмента пиано; институциите, подпомагащи утвърждаването на клавирното обучение и изпълнителство; основни личности, допринесли за създаване на професионалното клавирно обучение в България. Втората глава разглежда формирането на клавирната педагогическа система в България. Във фокуса на изследването са европейски школи, повлияли върху оформянето на принципите в българската. Вниманието е съсредоточено върху основния принос, който има Андрей Стоянов в тази насока, и мястото на неговите ученици. Специално внимание е отделено както на педагогическата дейност, така и на формираните педагогически принципи, представени по-късно в първите по рода си в България публикации на Андрей Стоянов в областта на клавирната педагогика и изпълнителството. В третата глава се изследва връзката между клавирното изкуство от края на XIX и началото на XX век и съвременните педагогически принципи. Това е централна глава за дисертационния труд и тя следва логично наблюденията и изводите от предходните части. В нея

акцентите на изследване са педагогическите принципи, създадени върху основата на най-успешните клавирни школи и методи в световен мащаб, и тяхното приложение в практиката на ученици на Андрей Стоянов – Димитър Ненов, Панка Пелишек, Тамара Янкова. В тази глава от дисертацията се доказва връзката и приемствеността на създаденото от Андрей Стоянов с това на поколения пианисти след него. Заключението обобщава достигнатите в дисертационния текст изводи. Изключително ценни и приноси са направените интервюта и приложеният документален материал, които илюстрират идеи и достижения в областта на клавирната педагогика и резултатите ѝ в дейността на българското изпълнителство. Авторефератът и публикациите точно представят основни важни моменти в изследването.

Приносите на дисертационния текст са формулирани ясно и синтезирано. В контекста на исторически събития и процеси се доказва ролята и мястото на пианото като средство за усвояване на нов тип музикална култура за България (естетически и технологически) и едновременно с това обогаяването и развитието на българската традиция като идеи, естетика, музикален език и жанрова система, изискващи използването на определена система от педагогически принципи. В дисертацията се анализират най-важните аспекти от научните трудове в областта на клавирната педагогика, чиито идеи се оформят у А.Стоянов в неговата практика през изследвания период. Именно „Изкуството на пианиста“ се разглежда като база за научните търсения на следващи поколения български пианисти и педагози. Така се доказва приемствеността на много от принципите в клавирната педагогика, изложени от А.Стоянов, възприети в работата на пианисти педагози като Тамара Янкова, Милена Куртева, Възкресия Вълчанова и работещи с успех до днес. Извежда се разбирането за отработената хибридна система от принципи в клавирната педагогика в България, които са непреходни и актуални за бъдещите педагогически практики, както и необходимостта от

осъвременяване и прилагане на иновативни практики, които да оптимизират клавирното обучение и методика и да повишат интереса към това изкуство в съвременността.

Върху базата на вече посоченото смятам, че дисертационният труд е иновативен, с актуална тематика, цялостен и по обем и съдържание напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Той следва последователно логиката в изследването на поставените цел и задачи. Текстът изследва важна и актуална проблематика, свързана с принципите в клавирната педагогика в България, надгражда съществуващото знание по изследваните въпроси и има приносен характер. Като отчитам актуалността на темата и приносите на дисертационния труд, убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” по 1.3. Педагогика на обучението по... на Нона Бориславова Кринчева.

София, 18 август 2018 г.

Подпис:

(проф. д-р Иванка Влаева)